

Clwstwr Gofal Sylfaenol 2019

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

RHAGAIR

Vaughan Gething

Mae'n bleser gennyf gyflwyno'r Blwyddlyfr hwn, a baratowyd ar gyfer y 4edd Gynhadledd Genedlaethol Gofal Sylfaenol, 'Clystyrau: y Gorffennol y Presennol a'r Dyfodol'. Mae'r crynodeb hwn yn dangos yr ystod eang o waith da sy'n cael ei wneud yn lleol gan glystyrau, sy'n arwain at effaith gadarnhaol ar gleifion ledled Cymru.

Mae darparu ystod eang o ofal a chymorth mewn cymunedau lleol, a chysylltu pobl â hynny, yn hanfodol er mwyn diwallu anghenion iechyd a lles pobl Cymru. Mae cydweithredu ar lefel gymunedol drwy'r clystyrau i gynllunio a darparu'r gofal a'r cymorth yn hanfodol i drawsnewid ein system iechyd a gofal a chyflawni'r weledigaeth a amlinellir yn Cymru lachach.

Gyda'i gilydd, mae'r cyflwyniadau gan bob clwstwr yn dangos sut mae clystyrau wedi datblygu ers cyhoeddi'r Cynllun Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Gofal Sylfaenol i Gymru yn 2014 a'r cyd-ymrwymiad parhaus i Fodel Gofal Sylfaenol Cymru. Mae'r enghreifftiau nodedig o waith mewn clystyrau penodol ledled Cymru, ynghyd â brwdfrydedd ac ymrwymiad y staff sy'n gweithio gyda chlystyrau ac o'u mewn, yn glir wrth ddarllen y crynodeb hwn.

Rhaid i ni yn awr fyfyrio ar y cynnydd hyd yma a pharhau i wneud rhagor o welliannau. O'm rhan i, byddaf yn parhau i annog clystyrau i esblygu ac aeddfedu er mwyn ymateb i heriau lleol i wella iechyd a lles y boblogaeth y maent yn ei gwasanaethu.

Vaughan Gething AC

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Fwrdd Iechyd Addysgu Powys

Jamie Marchant
Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Gofal Sylfaenol, Cymunedol ac Iechyd Meddwl

Mae gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys uchelgais glir, a hanes da, o roi gofal sylfaenol wrth wraidd ei gynnig i'r boblogaeth. Mae timau gofal amlasiantaeth ac amlbroffesiwn cryf, sy'n cefnogi cymunedau lleol ac yn seiliedig ar Practisau agosach at gartrefi pobl. Cefnogwyd hyn gan ymrwymiad clir i ddatblygu arweinyddiaeth glinigol mewn gofal sylfaenol, cynnwys y gymuned ehangach yn y gwaith o gynllunio a darparu iechyd a lles, a chynllunio a darparu modelau gofal arloesol.

Cynlluniwyd y Clystyrau i ddod ag ystod eang o gynrychiolwyr cymunedol a gwasanaethau ynghyd er mwyn datblygu cynlluniau sy'n:

- Gwella iechyd a lles y boblogaeth leol
- Gwella ansawdd gwasanaethau gofal (amserol, diogel, effeithiol, unigol, urddasol)
- Gwella effeithlonrwydd darparu gwasanaethau gofal

Mae BIAP wrthi ar hyn o bryd yn ail-alinio strwythurau gweithredol i gefnogi gwaith Clwstwr i wella monitro ac adrodd ar berfformiad, ac i gynyddu argaeledd asesiadau o anghenion lleol a'r gallu i ddadansoddi er mwyn diwallu angen lleol.

Mae dull datblygu sefydliadol ar waith i aeddfedu a datblygu Clystyrau Gofal Sylfaenol ac mae gwahaniaeth pendant rhwng Clystyrau Gofal Sylfaenol, fel cynllunwyr gwasanaethau iechyd a lles, a Rhwydweithiau Meddygon Teulu, fel darparwyr atebion i heriau cynllunio a nodwyd. Mae hyn yn sicrhau bod mwy o wahanu dyletswyddau ac mae'n lleihau heriau llywodraethu ac achosion posibl o wrthdaro buddiannau.

Mae cynlluniau'r bwrdd iechyd ar gyfer datblygu gofal sylfaenol ymhellach dros y 3 blynedd nesaf wedi'u seilio'n gadarn ar Gymru Iachach, gyda phwyslais ar ddull system gyfan tuag at ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, lle mai dim ond un elfen o gefnogi pobl i gael gwell iechyd a lles gydol eu bywydau yw ein gwasanaethau.

Mae mwy o bwyslais eleni ar ddarparu modelau trawsnewidiol ar gyfer gofal sylfaenol a chymunedol, gyda rhaglenni newid clinigol i fynd i'r afael â 'Phedwar Achos Mawr' afiechyd ac anabledd ym Mhowys - sef canser (neoplasm), clefydau anadlo, clefydau cylchredol ac anhwylderau iechyd meddwl gan fod y rhain i gyd yn amlwg o'r blynyddoedd cynnar ar hyd cwrs bywyd. Mae'r blaenoriaethau hyn yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn amlwg yng ngwaith Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru ar Faich Afiechyd.

Foreword

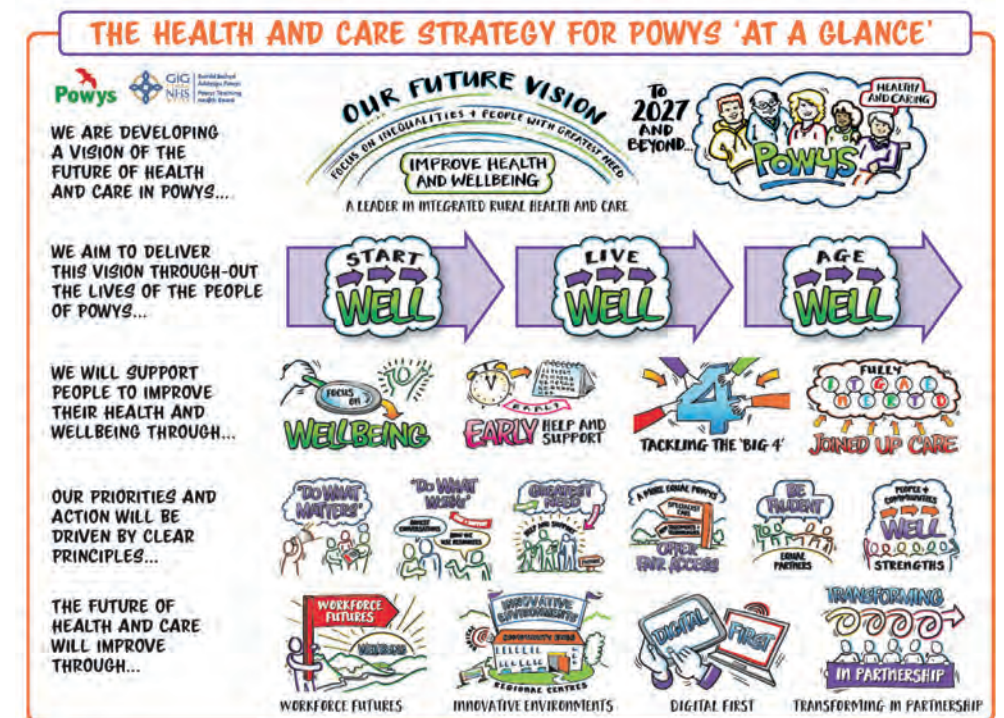
Mae BIAP wrthi'n datblygu clystyrau Gofal Sylfaenol yng Ngogledd Powys, Canolbarth Powys a De Powys, gan adlewyrchu daearyddiaeth naturiol a hunaniaeth gymunedol yn yr ardaloedd hyn.

Mae mwy o sylw ar gysylltu cymunedau i wella cydnetheredd a chreu cyfleoedd i gydgyhyrchu. Bydd ein cais i'r Gronfa Drawsnewid a gymeradwywyd yn ddiweddar yn caniatáu i ni gyflymu ein rhaglen waith flaenllaw ar Raglen Lles Gogledd Powys. Bydd y gwaith hwn yn ceisio bodloni nid yn unig amcanion 'Cymru Iachach' ond amcanion 'Ffyniant i Bawb' hefyd.

Mae nifer o ddatblygiadau gwasanaeth allweddol dros y blynyddoedd diwethaf wedi helpu i osod yr uchelgais ar gyfer datblygiadau gwasanaeth yn canolbwyntio ar ofal yn nes at adref. Mae Ward Rhithwir Powys bellach wedi'i sefydlu ers nifer o flynyddoedd, mae gwasanaethau megis Dirywiad Macwlaidd Gwlyb sy'n gysylltiedig â Henaint bellach yn cael eu darparu mewn ysbyty cymunedol, mae Clybiau Coesau'n cael eu datblygu ar draws yr ardal ac yn gweld dros 350 o bobl bob wythnos, ac mae buddsoddiad mewn 13 o Gysylltwyr Cymunedol yn helpu i atal unigrwydd ac arwahanrwydd.

Mae BIAP bellach yn ail flwyddyn cyflwyno Strategaeth Iechyd a Gofal, 'Powys Iach a Gofalgar', a ddatblygwyd ar y cyd â Chyngor Sir Powys a phartneriaid arall ym Mwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Powys, yn dilyn ymgysylltu helaeth â phreswylwr a rhanddeiliaid ym Mhowys. Pan lansiwyd 'Powys Iach a Gofalgar' yn gyntaf yn 2017 dyma'r strategaeth ar y cyd gyntaf rhwng gofal iechyd a chymdeithasol yng Nghymru.

Mae'r strategaeth wedi'i gosod yng nghyd-destun Cynllun Lles hirdymor Powys sy'n pontio'r cenedlaethau, 'Tuag at 2040', dan oruchwyliaeth Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus i Bowys.

PWY YDYM NI?

Mae Clwstwr Gofal Sylfaenol Canolbarth Powys yn cynnwys 5 Practis Meddyg Teulu - Llanfair-ym-Muallt; Trefyclo; Llandrindod; Llanandras a Rhaeadr; gyda rhestr gyfun o oddeutu 29,500 o gleifion.

Cefndir

Mae gan y clwstwr lefel aeddfedrwydd ganolig a gwelir enghreifftiau o gydweithio ond nid yw hyn wedi'i ymgorffori'n gyson. Ffurfiwyd y Clwstwr yn 2015 ar ôl i'r Fforymau Meddygon Teulu gael eu dirwyn i ben yn raddol. Ers hynny, mae hyn wedi ehangu i gynnwys y 3ydd Sector; Grwpiau Cymunedol; Cynrychiolaeth Ddeintyddol ac Optometreg; Cynrychiolaeth Iechyd Meddwl gan BIAP ac yn fwy diweddar y Tîm Fferylliaeth Gymunedol. Mae Tîm Ardal De BIAP hefyd yn mynychu. Cynhelir cyfarfodydd bob chwarter fel swyddogaeth cynllunio ac adrodd, lle y sefydlir grwpiau llif gwaith llai i gwblhau gwaith gorchwyl a gorffen.

Mae llawer o heriau yn ardal Clwstwr Canolbarth Powys gyda chymunedau gwledig a phoblogaeth sy'n heneiddio. Ceir heriau o ran trafnidiaeth gyda phellteroedd teithio hir i'r Ysbytai Cyffredinol Dosbarth agosaf yn y Fenni, Bronglais a Henffordd. Cydnabyddir bod Llandrindod yn ardal o amddifadedd ac mae'r cartref nyrsio mwyaf yn Rhaeadr, sef Crosfield House, a agorodd ym 1986.

Mae'r Clwstwr yn cynrychioli gwasanaethau Gofal Sylfaenol ac wedi meithrin cysylltiadau cryf â'r gymuned gyda chefnogaeth PAVO sy'n ymwneud yn weithredol â'r mentrau Cysylltwyr Cymunedol a Ward Rithwir.

Mae pum practis sy'n gweithredu yn ardal Clwstwr Canolbarth Powys:

- Builth Wells Medical Practice
- Knighton Medical Practice (Wyclum Street)
- Llandrindod Wells Medical Practice
- Presteigne Medical Practice
- Rhyader Medical Practice

YR HYN RYDYM WEDI'I WNEUD

Mae Clwstwr Canolbarth Powys yn ymfalchïo mewn bod yn gynhwysol a cheir lefelau uchel o barch rhwng y practisau. Mae'n cydnabod eu bod i gyd yn fusnesau unigol sydd â heriau unigol ond yn gallu meddwl ar y cyd am ganlyniad sy'n canolbwyntio ar y claf. Mae'n ymwybodol iawn o Anghenion Gofal Cymdeithasol yr ardal ddaearyddol nad ydynt yn cael eu diwallu ar hyn o bryd ond mae'n mynd i'r afael â'r rhain drwy waith cynllunio o fewn y clwstwr a thrwy weithio gyda Chynlluniau Gwella Cyngor Sir Powys.

Datblygiad y Clwstwr

- Gwerthuso ymgynghoriadau meddygon teulu ar-lein i wella mynediad i bractisau meddygon teulu.
- Datblygu gwasanaethau Deintyddiaeth cymunedol i ddisodli capasiti contractwyr annibynnol.
- Cyflwyno Cymdeithion Meddygol i gefnogi meddygon teulu.
- Cyflwyno gwasanaeth brysbennu dros y ffôn mewn rhai practisau.

Prif Lwyddiannau

Mae Clwstwr Canolbarth Powys yn falch iawn o'r gwaith cydweithredol y mae wedi'i gyflawni, yn enwedig gwaith y tîm Fferylliaeth integredig. Ers mis Ebrill 2018, mae Fferylllydd a Thechnegydd Fferyllfa o fewn y clwstwr sy'n cael eu hariannu drwy Fwrdd Iechyd Addysgu Powys. Mae hwn wedi bod yn newid diwylliant enfawr i feddygon teulu ond mae wedi cael ei groesawu. Mae'r tîm Fferylliaeth yn bennaf cyfrifol am gynnal adolygiadau o feddyginiaeth, ymdrin ag ymholiadau am bresgripsiynau a chysoni wrth ryddhau; a chefnogi Cartrefi Gofal Lleol.

Mind - Canolbarth Powys

Mae yna hefyd 2 ymarferydd MIND ar draws y 5 practis sy'n cefnogi cleifion ag iselder ysbryd gorbryder. Mae hyn wedi helpu i fynd i'r afael â'r amseroedd aros hir i weld Cyngorydd Gofal Sylfaenol. Cefnogir hyn gan Silver Cloud, y system CBT Ar-lein, sy'n rhoi'r adnoddau a'r offer i gleifion i helpu i reoli a gwella cyflyrau iechyd cronig o bell.

Seren Ddisglair 2019

Rafia Jamil; yn ddiweddar dyfarnwyd y wob'r 'Seren Ddisglair 2019' i'r fferylllydd gan Chwarae Teg. Mae hi wedi cael ei chynabod am ddod i'r DU fel fferylllydd tramor a gweithio'n ddiflino i ennill ei chymhwyster. Mae ganddi berthynas agos â'i chymuned leol, gan chwarae rhan hanfodol i wella gofal cleifion a chefnogi ei chyfoedion. Yn y tabl gwelir effaith a niferoedd y cysylltiadau y mae'r tîm fferylliaeth wedi'u gwneud rhwng mis Awst 2018 a mis Gorffennaf 2019. Mae'r gwasanaeth a gynigir gan y tîm Fferylliaeth yn tyfu'n barhaus ac yn addasu i anghenion y gwasanaeth a'r gwerth yn hynod fuddiol fel y dangosir isod.

BETH NESAF?

- Gweithio'n agos gyda Chyngor Sir Powys a sefydliadau'r 3ydd sector i gael Canlyniadau Gofal Cymdeithasol cyraeddadwy ar gyfer y bwlch a nodwyd.
- Cyflwyno Gweithwyr Proffesiynol Gofal Iechyd i bractisau i ehangu'r model Tîm Amlddisgyblaeth e.e. Ffisiotherapyddion.
- Mynychu cyfarfod Arweinwyr Cystyrau Cenedlaethol bob deufis i ehangu cysylltiadau a gweld pa syniadau arloesol sydd gan glystyrau eraill i'w rhannu.
- Cyllid ar gyfer y Cynnig Trawsnewidiol i ymestyn y tîm fferyllol a gweithiwr cymdeithasol o fewn practis ar gyfer y clwstwr.
- Cyflwyno modelau trawsnewidiol ar gyfer gofal sylfaenol a chymunedol, gyda rhaglenni newid clinigol i fynd i'r afael phedwar prif achos afiechyd ac anabledd ym Mhowys.
- Gwella; Monitro ac adrodd ar berfformiad, Y gallu i gynllunio a gwerthuso gwasanaethau i gefnogi datblygiad y clwstwr, Mynediad, Rheoli cyflyrau hirdymor, Defnyddio Technoleg Gwybodaeth, Cynaliadwyedd Practisau, Iait h a safonau hygyrchedd, gweithlu medrus, Arweinyddiaeth gref a gwella gofal y llygaid, Gwasanaethau Deintyddol a Rheoli Meddyginiaethau.

Adolygiadau		Presripsiynau a roddwyd gan Fferylllydd	Ymgynghoriadau		Clinigau			Cysoni Meddygi-niaethau	Presgripsiw namlrod-dadwy a reolwyd
Meddygi-niaethau	Cartref Gofal		Wyneb yn wyneb	Ffôn	Asthma	Methiant y Galon	Gwrthge-ulyddion		
2652	88	1638	718	442	194	34	108	4131	2844

PWY YDYM NI?

Mae Clwstwr Gofal Sylfaenol Gogledd Powys yn cynnwys 7 Meddygfa - Llanidloes, Y Drenewydd, Dyffryn Dyfi, Trefaldwyn, Y Trallwng, Llanfair Caereinion a Llanfyllin, gyda rhestr gyfun o oddeutu 64,000 o gleifion.

Background

Ffurfiwyd y grŵp clystyrau yn 2012. Roedd y gwaith cydweithredol cychwynnol yn dda a gweithiodd y Clwstwr yn dda gyda'r Bwrdd Iechyd i ddatblygu atebion a llwybrau ar gyfer heriau sy'n wynebu'r economi iechyd.

Er nad yw'r clwstwr yn aeddfed iawn a bod cydweithio yn dal yn ei fabandod, mae cyfranogiad partneriaid yn gyson iawn.

Mae'r anawsterau lleol gyda chynaliadwyedd practisau wedi cael effaith fawr ar allu practisau i roi digon o ysgogiad i fwrw ymlaen â phrosiectau cydweithredol ond bu'n rhaid iddynt ganolbwyntio ar gynnal eu hyfywedd eu hunain.

Mae'r clwstwr yn cwrdd bob yn ail fis ac yn cynnwys cyfranogiad gan y grŵp fforwm cleifion, gwasanaethau iechyd meddwl Bwrdd Addysgu Powys a chynrychiolwyr y 3ydd Sector. Maent yn bwriadu ymestyn y grŵp craidd yn y dyfodol.

Heriau

Mae llawer o heriau yn ardal Clwstwr Gogledd Powys gyda chymunedau gwledig, lefelau uchel o amddifadedd a phoblogaeth sy'n heneiddio.

Ceir heriau o ran trafnidiaeth gyda phellteroedd teithio hir i'r Ysbytai Cyffredinol Dosbarth agosaf ym Mronglais a'r Amwythig ac Ysbyty Telford.

Mae recriwtio yn parhau i fod yn her ar draws y clwstwr gydag argaeledd Meddygon Locwm yn parhau i fod yn brin iawn.

Mae saith practis sy'n gweithredu yn ardal Clwstwr Gogledd Powys:

- Arwystili Medical Practice
- Llanfair Caereinion Medical Practice
- Llanfyllin Medical Practice
- Dyfi Valley
- Montgomery Medical Practice
- Newtown Medical Practice
- Welshpool Medical Practice

YR HYN RYDYM WEDI'I WNEUD

Mae gan Glwstwr Gogledd Powys grŵp o bractisau amrywiol gyda ffyrdd sylweddol wahanol o weithio. Mae'n cydnabod hyn, felly mae'n gweithio'n galed i ddod o hyd i atebion i broblemau cyffredin. Mae'r clwstwr wedi gweithio'n agos gyda Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i nodi, ac i helpu i ddarparu'r atebion hyn.

Datblygiad y Clwstwr

- Cyflwyno Cymdeithion Meddygol i gefnogi meddygon teulu
- Cyflwyno Gwasanaethau Cleifion Allanol Dermatoleg Lleol
- Edrych ar ddisgyblaethau amgen h.y. Ymarferwyr Gofal Brys
- Cyflwyno Gwasanaethau Cynghori ar Feichiogrwydd Prydain yn Lleol
- Cyflwyno gwasanaeth brysennu dros y ffôn mewn rhai practisau
- Cyflwyno Silver Cloud, system CBT ar-lein y Bwrdd Iechyd i gefnogi Meddygfeydd Teulu a gwasanaethau Iechyd Meddwl Cymunedol.
- Cyflwyno cysylltwyr cymunedol y 3ydd sector, yn gysylltiedig â phob practis i gefnogi darparwyr gwasanaeth statudol.
- Corff cryf yn edrych ar ddod â gwasanaethau cleifion yn ôl i'r ardal leol h.y. dychwelyd gwasanaeth iechyd meddwl.

Prif Lwyddiannau

Mae datblygiad y Rhaglen Cydymaith Meddygol wedi cael ei ymgorffori yn y clwstwr dros y 3 blynedd diwethaf, gyda 4 practis yn gweld bod eu cymorth yn amhrisiadwy. Mae Cymdeithion Meddygol yn cefnogi meddygon teulu wrth wneud diagnosis a rheoli cleifion. Maent wedi'u hyfforddi i gyflawni nifer o rolau gan gynnwys: cymryd hanesion meddygol, cynnal archwiliadau, dadansoddi canlyniadau profion a gwneud diagnosis o salwch o dan oruchwyliaeth meddyg.

Ym mis Gorffennaf 2019, cyhoeddwyd y bydd y proffesiwn cymdeithion meddygol yn y dyfodol yn cael ei reoleiddio'n ffurfiol gan y Cyngor Meddygol Cyffredinol. Mae hwn yn gam mawr ymlaen i'r proffesiwn ac yn cydnabod y rôl werthfawr y mae Cymdeithion Meddygol yn ei chwarae wrth ddarparu gofal iechyd rheng flaen i gleifion.

Mae'r clwstwr hefyd yn ymwneud i raddau helaeth â'r ward rithwir, ac roedd yn rhan o ailgynllunio'r broses o gipio data i sicrhau bod y wybodaeth a ddarperir yn fwy ystyrlon.

BETH NESAF?

- Cymryd rhan yn y gwaith o gynllunio'r Hyb Iechyd a Lles yn y Drenewydd; prosiect, a fydd, gobeithio, yn caniatáu ar gyfer darparu gwasanaethau i gleifion yn agosach at eu cartref. Bydd hyn hefyd yn helpu cleifion i geisio cyngor a chymorth gan y 3ydd sector a Chyngor Sir Powys i geisio lleihau apwyntiadau diangen gyda meddygon teulu.
- Cyflwyno ffisiotherapyddion clwstwr i gefnogi practisau meddygon teulu a gwasanaethau cymunedol.
- Ymchwilio i gyfleoedd ar gyfer gweithwyr cymdeithasol y clwstwr.
- Ehangu'r Tîm Fferylliaeth i gefnogi cynaliadwyedd.
- Ehangu'r system Brysbennu.
- Cefnogi datblygu Tîm Amlddisgyblaethol, gan gysylltu â Phrifysgol Glyndŵr.
- Cyflwyno modelau trawsnewidiol ar gyfer gofal sylfaenol a chymunedol, gyda rhaglenni newid clinigol i fynd i'r afael 'Phedwar Achos Mawr' afiechyd ac anabledd ym Mhowys.
- Gwella; Monitro ac adrodd ar berfformiad, Y gallu i gynllunio a gwerthuso gwasanaethau i gefnogi datblygiad y clwstwr, Mynediad, Rheoli cyflyrau hirdymor, Defnyddio Technoleg Gwybodaeth, Cynaliadwyedd Practisau, Iaith a safonau hygyrchedd, gweithlu medrus, Arweinyddiaeth gref a gwella gofal y llygaid, Gwasanaethau Deintyddol a Rheoli Meddyginiaethau.

PWY YDYM NI?

Mae Clwstwr Gofal Sylfaenol De Powys yn cynnwys 4 meddygfa - Aberhonddu; Crucywel; Y Gelli Gandryll ac Ystradgynlais; gyda rhestr gyfun o oddeutu 45,580 o gleifion.

Cefndir

Mae gan y clwstwr lefel uchel o aeddfedrwydd, gyda chydweithio wedi bwrw gwreiddiau a chyfranogiad cyson gan bartneriaid. Ffurfiwyd y clwstwr yn 2012 i ddarparu model gofal sylfaenol sy'n integreiddio gofal sylfaenol/ cymunedol er mwyn darparu gwell mynediad i gleifion, gwasanaethau o ansawdd uchel a chefnogi cynaliadwyedd drwy hyrwyddo ffyrdd newydd o weithio. Ers hynny mae'r grŵp wedi ehangu i gynnwys y Fferyllfa Gymunedol; Gwasanaethau Cymdeithasol; PAVO; Adran Cyllid a Chomisiynu BIAP; Cynllunio ac Ardaloedd Lleol BIAP a Red Kite Health Solutions.

Mae Red Kite Health Solutions yn gwmni budd cymunedol a ffurfiwyd yn 2015 i ddarparu gwasanaethau iechyd a lles i Dde Powys a'r ardaloedd cyfagos, i helpu i gefnogi'r heriau parhaus o recriwtio meddygon teulu.

Mae pedwar practis sy'n gweithredu yn ardal Clwstwr De Powys:

- Hay on Wye Health Centre
- Ystradgynlais (Meddygfa Pengorof)
- Ty Henry Vaughan - Brecon Medical Group
- War Memorial Health Centre

YR HYN RYDYM WEDI'I WNEUD

Mae'r clwstwr wedi canolbwyntio ar integreiddio'r Tîm Gofal Sylfaenol sydd bellach yn cynnwys Fferyllwyr, Technegwyr fferylliaeth; Optometryddion; Ffisiotherapyddion; Cysylltwyr Cymunedol; Monitro Gweithredol ar gyfer problemau iechyd meddwl ysgafn i gymedrol a Phresgripsiynu Cymdeithasol gan MIND. Mae'r rhain i gyd wedi cael eu cydnabod gan Lywodraeth Cymru o dan Fodel Gofal Sylfaenol Cymru gyfan. Mae dinasyddion wedi teimlo eu bod wedi'u grymuso yn sgil datblygiad grwpiau ffocws iechyd cleifion cryf a chyflwyno technoleg newydd i wella ansawdd gofal cleifion. Mae fferyllwyr wedi dechrau defnyddio Skype i drafod materion yn ymwneud â meddyginiaeth i atal teithio diangen a dychwelyd gwasanaethau gofal eilaidd h.y. dermatoleg.

Datblygiad y Clwstwr

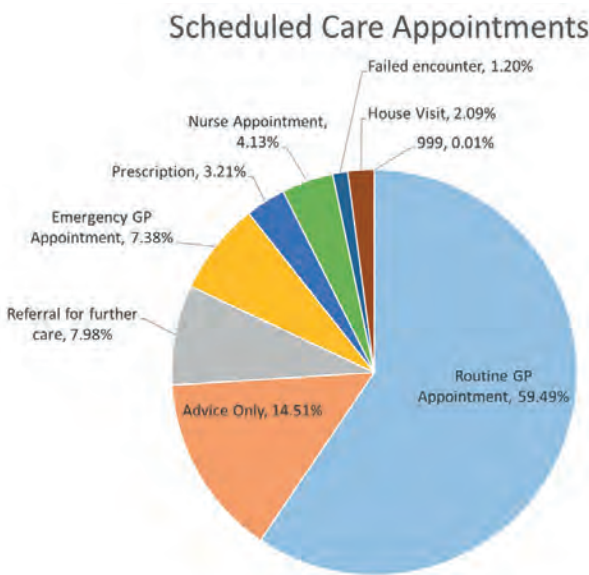
- Cyflwyno cysylltwyr cymunedol y 3ydd sector, yn gysylltiedig â phob practis i gefnogi darparwyr gwasanaeth statudol.
- Cyflwyno Ymarferwyr MIND o'r 3ydd Sector a Silver Cloud, system CBT ar-lein BIAP i gefnogi Practisau Meddygon Teulu a gwasanaethau Iechyd Meddwl Cymunedol.
- Cyflwyno Tîm Fferylllydd Clwstwr i gefnogi gwasanaethau.
- Datblygu Grŵp Budd Cymunedol ar gyfer y Rhwydwaith Meddygon Teulu.
- Wardiau Rhithwir a Thimau Adnoddau Cymunedol gyda dull Tîm Amlddisgyblaeth i drafod a gweithredu cynlluniau gofal penodol i gleifion, fel y gallant gael eu holl ofal gartref heb orfod cael eu derbyn i'r ysbyty neu eu hatgyfeirio mewn argyfwng.

Prif Lwyddiannau

Yn dilyn llwyddiant Gwasanaeth Brysbennu dros y Ffôn yn 2015, cyflwynwyd Gwasanaeth Brysbennu Cyflawn yn 2017. Cyflwynwyd y fenter i sicrhau y byddai cleifion yn gweld y clinigydd mwyaf priodol o fewn amserlen addas. Mae hyn wedi'i weithredu'n llwyddiannus ers mis Chwefror 2017. Y pethau cadarnhaol sy'n deillio o'r model gweithio hwn yw gwell mynediad, gwell ansawdd, gwell profiad i gleifion; gostyngiad mewn apwyntiadau sy'n cael eu gwastraffu; gwell morâl mewn practisau; lefel uwch o ddatblygiad ar draws yr holl grwpiau staff a hefyd mwy o weithio fel tîm amlddisgyblaeth.

Mae'r siart cylch yn dangos yn glir y canlyniadau, lle y derbyniwyd 15,999 o alwadau ffôn ym Mhractis Haygarth rhwng mis Mawrth 2017 a mis Mehefin 2019. Roedd canran yr apwyntiadau meddyg teulu arferol yn 59.49 allan o 100%, ac ymdriniwyd â 40.51% heb lawer o gysylltiad â meddygon teulu.

Cyn y Gwasanaeth Brysbennu, roedd yr amser aros am apwyntiad meddyg teulu yn fwy nag 14 diwrnod. Cafodd hyn ei leihau 25% gyda llawer o apwyntiadau ar gael drannoeth neu o fewn ychydig ddyddiau.

Cynyddodd amseroedd apwyntiad arferol ar gyfer pob meddyg teulu o 10 i 15 munud, gan ganiatáu mwy o amser i feddygon teulu ddelio â chleifion cymhleth, sâl.

BETH NESAF?

Yn sgil gweithredu rhan fawr o fodel Gofal Sylfaenol Cymru gyfan, yn y dyfodol mae'r clwstwr yn bwriadu:

- Integreiddio gofal cymdeithasol yn y clwstwr h.y. Gweithwyr cymdeithasol a Chynorthwyrwyr Gofal Iechyd yn y Tîm Nyrsys Ardal/Ward Rithwir.
- Datblygu modelau staffio delfrydol ar draws y Clwstwr.
- Cyflwyno modelau trawsnewidiol ar gyfer gofal sylfaenol a chymunedol, gyda rhaglenni newid clinigol i fynd i'r afael Phedwar Achos Mawr afiechyd ac anabledd ym Mhowys.
- Gwella; Monitro ac adrodd ar berfformiad, Y gallu i gynllunio a gwerthuso gwasanaethau i gefnogi datblygiad y clwstwr, Mynediad, Rheoli cyflyrau hirdymor, Defnyddio Technoleg Gwybodaeth, Cynaliadwyedd Practisau, laith a safonau hygrychedd, gweithlu medrus, Arweinyddiaeth gref a gwella gofal y llygaid, Gwasanaethau Deintyddol a Rheoli Meddyginiaethau.

59.49%	9,518	Apwyntiad Meddyg Teulu arferol
14.51%	2,322	Cyngor yn Unig
7.98%	1,276	Atgyfeirio am ofal pellach (gwaed, wrin etc. neu optegydd/deintydd etc.)
7.38%	1,181	Apwyntiad Brys gyda Meddyg Teulu
3.21%	514	Presgripsiwn
4.13%	660	Apwyntiad gyda Nyrs
1.20%	192	Methu â chysylltu (nid oedd yn bosibl cysylltu â'r claf dros y ffôn)
2.09%	335	Ymweliadau Cartref
0.01%	1	Cynghori i ffonio 999

**Diolch i'r Byrddau Iechyd ac Arweinwyr y Cystyrau
am eu help wrth ddatblygu'r blwyddlyfr hwn.**

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Public Health Wales
2 Capital Quarter, Tyndall Street,
Cardiff, CF10 4BZ
Telephone: 029 2022 7744
Email: general.enquiries@wales.nhs.uk